

Garantir la ciutadania i la renda

Una assignació econòmica de suficiència permetrà dotar de seguretat i llibertat els més vulnerables

JOAN CARLES
Gallego
CAMIL
Ros

Després d'anys de reivindicacions sindicals, l'Estatut d'autonomia del 2006 va incloure la Renda Garantida de Ciutadania (RGC), com a dret subjectiu. Malauradament tot i la pressió sindical i social encara avui està pendent de desenvolupar. Davant la inacció del Govern, que es negà a desplegar el mandat estatutari, i per instar l'acció política parlamentària a consensuar la RGC, el novembre del 2013, es registren al Parlament de Catalunya 120.000 signatures per a una iniciativa legislativa popular (ILP) de la renda garantida de ciutadania.

La comissió promotora de la ILP, de la qual formem part CCOO i UGT, juntament amb més de 73 organitzacions i entitats, volia materialitzar la demanda social de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, en un context d'atur insuportable i de retallades, tant de la protecció per a situacions d'atur com de les ajudes socials. Avui la Renda Mínima d'Inserció (RMI), que va ser una conquesta sindical als anys 90, ja no respon a les necessitats, ni per la quantia de la prestació, que és insuficient, ni pels requisits d'accés, que són discriminatoris, ni pels procediments, que són excloents. La RGC és l'exigència d'una resposta institucional a

una realitat d'emergència social on la taxa de risc de pobresa i exclusió a Catalunya (taxa AROPE) és del 23,5% i en alguns grups de població, com les llars amb fills dependents, arriba al 28,4%, i en el grup de les persones en atur, al 54,6%.

Estem en la darrera fase del tràmit de la proposta de llei que ha de substanciar la RGC. Ha costat arribar-hi, ha calgut superar obstacles, maniobres dilatòries, interrupcions per fi de legislatura i noves eleccions i, ara en mig d'un debat pressupostari tortuós i condicionat per dinàmiques polítiques partidàries. Durant tot aquest temps el dolor social, la desesperança i la indignació han reeixit en amplis sectors de la societat. Per això fa més d'un any que el Ple del Parlament va aprovar una resolució instant la posada en marxa de manera efectiva de la prestació de la Renda Garantida de Ciutadania durant l'any 2017.

ENCARA no s'ha consensuat la proposta de llei, ni sabem si el pressupost definitiu del 2017 inclourà la corresponent partida que compromet els recursos econòmics suficients per garantir la prestació, però creiem que estem davant la darrera oportunitat de tancar una proposta que és justa so-

MIRTA ARIGORIA

cialment i necessària políticament. Tant amb el Govern, com amb els grups parlamentaris, s'ha avançat en part de l'articulat del que ha de ser la llei.

Però encara resten importants esculls: en la quantia econòmica de la prestació, sobre el caràcter de dret subjectiu no condicionat i el període temporal per a la seva plena implantació. Hi ha altres qüestions encara obertes sobre les quals no hi ha posició definida ni definitiva, com és la compatibilitat de la prestació amb l'ocupació i el caràcter substitutori, o no, amb altres prestacions d'ajuts.

La RGC no es pot entendre com un subsidi per a pobres mentre l'accés al mercat de treball no ofereixi el benestar i la llibertat desitjada. La RGC ha de ser un primer pas en la línia de dotar d'instruments (polítics, socials, econò-

mics) que garanteixin existències dignes i lliures. La pobresa i la desigualtat creixen per les polítiques que s'apliquen, però també perquè forma part de la lògica d'un sistema econòmic que es basa en l'expropiació de la llibertat individual per convertir-la en guany privat.

UNA ASSIGNACIÓ econòmica de suficiència, entesa com a dret personal, universal i no condicionat, ha de permetre dotar de seguretat i llibertat les persones, en un escenari d'alts nivells d'atur i pobresa i on l'empitjorament de les condicions de treball de qui té feina es justifica per la mateixa realitat de l'atur.

El pressupost del 2017 ha d'obrir pas a la partida per a la RGC. És la prova del seu caràcter social. No és just apel·lar a la insuficiència financera per negar la RGC, no és justificable, quan sabem que estem en un context d'una injusta redistribució de la riquesa del país per les males polítiques fiscals que arrosseguem fa anys, sigui per un injust sistema fiscal, sigui pel dèficit del model de finançament, sigui pel frau fiscal.

Al país hi ha riquesa suficient per finançar l'existència material del conjunt de la societat. No oblidem que pobresa i llibertat efectiva estan relacionades: qui és pobre no té capacitat de negociar les seves condicions de treball o d'existència. ≡

Secretaris generals de CCOO i UGT de Catalunya.